

O ANDŽI, CO SATANOŽU POREDŽILA

Leszek Czyż

Pod samjuškem borem, w starej chaće za wšo, śedźała sama, jek ten palec takó jedna, staró[1] Andža. Nícht[2] do nej nie zaglądoł, ona tez z chałupy praże nie wylaźiła ji tak zyła nieborocka sama dlo se. Nojstarse ludźe godaly, ze downej z Andži, to buł fest sykowny dzewcok. Na gębże ruńanó, a włosy bżole jek ten len, zawdy w dwa grube warkoce spletała. Jek gdzie jeko muzyka była, to juz ze trzech kawalerów nad zecorem po zopłocu se selencyło, zeby Andże sobże przybałamućec. A różne do niech przychodźily. Ji z Antońiji ji z Zolasa, nawet ji z samego Myseńca pore razy żelaźnokem przyjechoł taky jeden.

A ta abo z chtornem posła, abo tylo se po pugrotkach zakrećiła ji nazod do chałupy. Tako była hunorowo. Łoćec z matko, to juz cale połusychaly ze zmortseńo, bo cas by juz nojwyzszy Andži do zeńacky, a łona ańi słucać nie chćała.

- Mne tam se zoden nie udoł ji juz! - móźiła.

Jek chto przysłoł w rajby, to Andža zaro sła z chałupy ji tyle jó židźely.

Lata niijały, a nasej Andži rozumu ani na ćwerc nie przypuściło. Naresće z tego zmortseńo łojce połuńeraly, a Andža ostała se sama. Zyła tak nieborocka pore roków bez zodnej poćechy w tej starej chałupse. Ogorńała to swojó chudźizne jek mogła, a przed pamrokiem zawdy śadywała na ławke pod scytem ji rozpletała te swoje bżole warkoce.

Jednego razu, a było to w žilyjó na świętego Jona zecorem, przysed do Andži kawaler jekego se nie spodźewała. Na gębże to buł taky sykowny, ze Andże az zapożetryło. Odźany buł po nastowemu, ale cały na corno. Nie zauwozyła Andža, ze ten kawaler zańost nogów, to noł kopyta, z tyłu łogon, a na głoże dwa małe różky. Docekała se naresće kawalera satana. Tak se w niem zapańetała, ze ji duse przylobźecała mu za dzewęc roków łoddać, aby tylo mężem jej ostoł. Zyly pono przez te dzewęc roków jek te dwa gołabky. Kazdó robote zawdy przed ludźańi pokacyły, choc nie židać było cale zeby co robźily. Przeważne to łón pole łobrobźoł ji oporzadku w łoborze pśilowoł. Kazden žedźoł, ze Andža nie z psennej mąki pśeconó ji lada komu rządów swoich wprowadzac nie do. Totez užijoł se satón jek tylo mók, a casem ji ścero po tem swojem krozowatem cornem łbże dostoł, jek cego zańedboł. Roz to nawet chćoł dusy zańechać ji lućeknać, ale Andža przyhuwozyła ji przytrzymała go za ten ćorcí łogón ji łostoł. Naresće przysed cas ji satón zachćoł Andžinej dusy. Rada nie rada posła nasa Andža z satanem w te pśekelne celuće. Nie przesed tydzeń, a satany nazod Andże na żeń odesłały. Tako juz židać nała notóre, ze gdzie nie posła, tam se muśało na jej ostać ji juz!

Ji tak do džiś zyje sama w swojej starej chaće pod borem ji zawdy przed pamrokiem śadó na ławce pod scytem ji rozpletó swoje šiwe warkoce.

Leszek Czyż

O ANDŽI, CO SATANOŽU POREDŽIŁA

[1] Kurpiowskie „ó” czytamy jak samogłoskę pomiędzy „o” a „u”.

[2] Kurpiowskie „i” czytamy jak samogłoskę pomiędzy „i” a „y”.

Autor wpisu: **Leszek Czyż**